Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (prašymus priimti apeliacinį skundą nagrinėjanti kolegija) NUTARTIS

2023 m. sausio 30 d.*

„Apeliacinis skundas – Europos Sąjungos prekių ženklas – Apeliacinių skundų priėmimas – Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 b straipsnis – Prašymas, įrodantis, kad keliamas klausimas yra svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai – Apeliacinio skundo priėmimas“

Byloje C-580/22 P

dėl 2022 m. rugsėjo 1 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

**bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH**, įsteigta Bonoje (Vokietija), atstovaujama *Rechtsanwalt* T. Wendt,

ieškovė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

**Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai (EUIPO),**

atsakovei pirmojoje instancijoje,

**Bayerischer Rundfunk**, įsteigtai Miunchene (Vokietija),

**Hessischer Rundfunk**, įsteigtai Frankfurte prie Maino (Vokietija),

**Mitteldeutscher Rundfunk**, įsteigtai Leipcige (Vokietija),

**Norddeutscher Rundfunk**, įsteigtai Hamburge (Vokietija),

**Rundfunk Berlin-Brandenburg**, įsteigtai Berlyne (Vokietija),

**Saarländischer Rundfunk**, įsteigtai Sarbriukene (Vokietija),

**Südwestrundfunk**, įsteigtai Majene (Vokietija),

**Westdeutscher Rundfunk Köln**, įsteigtai Kelne (Vokietija),

**Radio Bremen**, įsteigtai Bremene (Vokietija),

* Proceso kalba: vokiečių.

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (prašymus priimti apeliacinį skundą nagrinėjanti kolegija),

kurį sudaro Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen, teisėjai M. Safjan (pranešėjas) ir N. Jääskinen,

kancleris A. Calot Escobar,

susipažinęs su teisėjo pranešėjo siūlymu ir išklausęs generalinį advokatą G. Pitruzzella,

priima šią

## Nutartį

1 Apeliaciniu skundu *bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH* prašo panaikinti 2022 m. birželio 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *bonnanwalt / EUIPO – Bayerischer Rundfunk ir kt. (tagesschau)* (T-83/20, nepaskelbta Rink., EU:T:2022:369, toliau – skundžiama nutartis), kuria buvo atmestas jos ieškinys dėl 2019 m. gruodžio 12 d. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) antrosios apeliacinės tarybos sprendimo (byla R 1487/2019-2), susijusio su Europos Sąjungos prekių ženklo registracijos panaikinimo procedūra tarp *bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft* ir į bylą įstojusių šalių, panaikinimo.

### Dėl prašymo priimti apeliacinį skundą

2 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58a straipsnio pirmą pastraipą apeliacinis skundas, pateiktas dėl Bendrojo Teismo sprendimo, priimto dėl EUIPO nepriklausomos apeliacinės tarybos sprendimo, nagrinėjamas tik jeigu Teisingumo Teismas iš anksto jį priima.

3 Pagal šio Statuto 58a straipsnio trečią pastraipą apeliacinis skundas – visas ar jo dalis – priimamas Teisingumo Teismo procedūros reglamente numatyta tvarka, jeigu jame keliamas klausimas yra svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai.

4 Pagal Procedūros reglamento 170a straipsnio 1 dalį Statuto 58a straipsnio pirmoje pastraipoje numatytais atvejais apeliantas prideda prie savo apeliacinio skundo prašymą jį priimti, jame nurodo apeliaciniame skunde keliamą Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbų klausimą ir visą svarbią informaciją, kad Teisingumo Teismas galėtų priimti sprendimą dėl šio prašymo.

5 Pagal Procedūros reglamento 170b straipsnio 1 ir 3 dalis Teisingumo Teismas kuo greičiau motyvuota nutartimi priima sprendimą dėl šio prašymo.

#### *Apeliantės argumentai*

6 Grįsdama savo prašymą priimti apeliacinį skundą apeliantė teigia, kad jos apeliaciniame skunde keliami Sąjungos teisės vienovei, darnai ir raidai svarbūs klausimai.

7 Tai pasakytina apie apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmą dalį, kurioje apeliantė visų pirma priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad skundžiamos nutarties 33 ir paskesniuose punktuose jis padarė išvadą, jog Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl advokato nepriklausomumo nuo kliento, be kita ko, įtvirtinta 2022 m. kovo 24 d. Sprendime *PJ ir PC / EUIPO* (C-529/18 P ir C-531/18 P, EU:C:2022:218), taip pat taikoma tuo atveju, kai klientas yra juridinis asmuo.

8 Pirmojo pagrindo antroje dalyje apeliantė subsidiariai teigia, kad Bendrasis Teismas turėjo bent jau atsižvelgti į tai, kad 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (OL L 154, 2017, p. 1) 63 straipsnio 1 dalyje numatyta panaikinimo procedūra atitinka bendrąjį interesą ir kad šis interesas sutampa su kiekvieno potencialaus atstovo interesu, todėl advokatas, atstovaujantis prašymą panaikinti registraciją pateikusiam asmeniui, taip pat veikia savo interesais.

9 Apeliantės teigimu, antrajame apeliacinio skundo pagrinde keliamas svarbus klausimas, ar prieš atmesdamas ieškinį arba apeliacinį skundą kaip nepriimtiną Bendrasis Teismas pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnį privalo pranešti apie tai suinteresuotajai šaliai, kad ši galėtų pasirūpinti tinkamu atstovavimu, jei to dar nepadarė.

***Teisingumo Teismo vertinimas***

10 Pirmiausia pažymėtina, kad būtent apeliantas turi įrodyti, kad jo apeliaciniame skunde keliami klausimai yra svarbūs Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai (2021 m. gruodžio 10 d. Nutarties *EUIPO / The KaiKai Company Jaeger Wichmann*, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 20 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

11 Be to, kaip matyti iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58a straipsnio trečios pastraipos, siejamos su Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170a straipsnio 1 dalimi ir 170b straipsnio 4 dalies antru sakiniu, prašyme priimti apeliacinį skundą turi būti pateikta visa informacija, būtina Teisingumo Teismui norint priimti sprendimą dėl šio prašymo, ir, kai apeliacinis skundas priimamas nagrinėti iš dalies, nurodyti apeliacinio skundo pagrindai ar dalys, dėl kurių turi būti pateiktas atsiliepimas į apeliacinį skundą. Iš tiesų, kadangi Statuto 58a straipsnyje numatytu išankstinio apeliacinių skundų priėmimo mechanizmu siekiama apriboti Teisingumo Teismo kontrolę klausimais, kurie yra svarbūs Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai, Teisingumo Teismas, nagrinėdamas apeliacinį skundą, turi išnagrinėti tik tuos apelianto pateikiamus pagrindus, kuriuose keliami tokie klausimai (2021 m. gruodžio 10 d. Nutarties *EUIPO / The KaiKai Company Jaeger Wichmann*, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 21 punktas ir 2022 m. lapkričio 16 d. Nutarties *EUIPO / Nowhere*, C-337/22 P, EU:C:2022:908, 24 punktas).

12 Taigi prašyme priimti apeliacinį skundą bet kuriuo atveju turi būti aiškiai ir tiksliai nurodyti pagrindai, kuriais grindžiamas apeliacinis skundas, taip pat aiškus ir tikslus teisės klausimas, keliamas kiekvienu pagrindu, tai, ar šis klausimas svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar plėtrai, ir konkrečiai išvardytos priežastys, dėl kurių tas klausimas svarbus, atsižvelgiant į nurodytą kriterijų. Kalbant konkrečiai apie apeliacinio skundo pagrindus, pažymėtina, kad prašyme priimti apeliacinį skundą turi būti tiksliai nurodyta skundžiamu sprendimu ar nutartimi pažeista Sąjungos teisės nuostata arba jurisprudencija, glaustai apibūdinta, kokią būtent teisės klaidą galimai padarė Bendrasis Teismas, taip pat tai, kokią įtaką ši klaida padarė priimant skundžiamą sprendimą ar nutartį. Tuo atveju, jei teisės klaida, kuria remiamasi, kyla iš jurisprudencijos pažeidimo, prašyme priimti apeliacinį skundą turi būti glaustai, bet aiškiai ir tiksliai, nurodyta, pirma, kur būtent yra prieštaravimas, pažymint tiek skundžiamo sprendimo ar skundžiamos nutarties punktus, kuriuos

apeliantas skundžia, tiek Teisingumo Teismo ar Bendrojo Teismo sprendimo punktus, kurių buvo nepaisyta, ir, antra, konkrečiai įvardytos priežastys, kodėl dėl tokio prieštaravimo kyla klausimas, svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai (2021 m. gruodžio 10 d. Nutarties *EUIPO / The KaiKai Company Jaeger Wichmann*, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 22 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

13 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, pirma, kad prašyme priimti apeliacinį skundą aiškiai ir tiksliai nurodyti du pagrindai, grindžiami, pirma, klaidingu Teisingumo Teismo jurisprudencijos, susijusios su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 19 straipsnio trečia pastraipa, taikymu, ir, antra, Chartijos 47 straipsnio pažeidimu.

14 Antra, dėl pirmojo pagrindo reikia pažymėti, kad prašyme priimti apeliacinį skundą pakankamai nurodyta, kokia būtent klaida tariamai padaryta dėl jurisprudencijos nesilaikymo, kiek ši tariama klaida turėjo įtakos skundžiamos nutarties priėmimui, ir konkrečios priežastys, dėl kurių tokia klaida, jei būtų įrodyta, keltų Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbų klausimą. Iš tiesų iš šio prašymo matyti, kad tariama klaida padaryta dėl to, kad jurisprudencija, suformuluota 2022 m. kovo 24 d. Sprendimo *PJ ir PC / EUIPO* (C-529/18 P ir C-531/18 P, EU:C:2022:218) 81 punkte, pagal kurią tuo atveju, kai klientas – fizinis asmuo – pats yra vienas iš advokatų kontoros partnerių ir steigėjas, todėl gali faktiškai kontroliuoti bendradarbio veiklą, ir kad advokato, kuris yra bendradarbis, ir kliento, kuris yra partneris, ryšiai yra tokie, kad akivaizdžiai daro neigiamą įtaką advokato nepriklausomumui, skundžiamos nutarties 33 ir paskesniuose punktuose buvo pritaikyta apeliantei, kuri yra juridinis asmuo. Remiantis šiuo prašymu, jeigu tokia klaida būtų konstatuota, ieškinys Bendrajame Teisme būtų buvęs priimtinas.

15 Atsižvelgiant į prašymą priimti apeliacinį skundą pateikusiam asmeniui tenkančią įrodinėjimo pareigą, apeliantas turi įrodyti, kad, neatsižvelgiant į teisės klausimus, kuriuos jis nurodo savo apeliaciniame skunde, jame keliamas vienas ar keli klausimai, svarbūs Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai, kad šis kriterijus apima ne vien skundžiamą sprendimą ir galiausiai ne vien apeliacinį skundą (2022 m. lapkričio 16 d. Nutarties *EUIPO / Nowhere*, C-337/22 P, EU:C:2022:908, 32 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

16 Šis reikalavimas reiškia, kad tokių klausimų buvimas ir svarba turi būti įrodyti konkrečiais ir su nagrinėjamu atveju susijusiais faktais, o ne tik bendro pobūdžio argumentais (2022 m. lapkričio 16 d. Nutarties *EUIPO / Nowhere*, C-337/22 P, EU:C:2022:908, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

17 Nagrinėjamu atveju, pirma, apeliantė įvardija savo pirmajame pagrinde keliamą klausimą, kuriuo iš esmės siekiama nustatyti, ar pagal jurisprudenciją, įtvirtintą 2022 m. kovo 24 d. Sprendimo *PJ ir PC / EUIPO* (C-529/18 P ir C-531/18 P, EU:C:2022:218) 81 punkte ir susijusią su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 19 straipsnio trečios pastraipos taikymu, akivaizdi neigiama įtaka advokato nepriklausomumui daroma ir tuomet, kai klientas yra juridinis asmuo, kurio vadovas yra advokatų kontoros, kurioje dirba šiam klientui atstovaujantis advokatas, savininkas.

18 Antra, apeliantė pabrėžia, kad jos apeliacinio skundo pirmajame pagrinde iškeltas teisės klausimas peržengia skundo ribas, nes atsakyme į šį klausimą bus pateikti išaiškinimai apie kliento atstovavimą, taigi, ir ieškinių priimtinumą, svarbūs toli gražu ne vien prekių ženklų teisės srityje. Apeliantė nurodo konkrečias priežastis, dėl kurių šis klausimas svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ir raidai.

19 Trečia, dėl apeliacinio skundo antrajame pagrinde keliamo klausimo reikia pažymėti, kad prašyme priimti apeliacinį skundą pakankamai nurodyta, kokia būtent klaida tariamai padaryta dėl jurisprudencijos nesilaikymo, kiek ši tariama klaida turėjo įtakos skundžiamos nutarties priėmimui, ir konkrečios priežastys, dėl kurių tokia klaida, jei būtų įrodyta, keltų Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbų klausimą.

20 Iš tiesų iš šio prašymo matyti, kad tariama teisės klaida iš esmės pasireiškė tuo, kad Bendrasis Teismas nepranešė apeliantei, jog jai tinkamai neatstovavo advokatas, kaip to reikalaujama pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 51 straipsnio 1 dalį ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 19 straipsnio trečią ir ketvirtą pastraipas, ir nesuteikė jai galimybės pasirūpinti tinkamu atstovavimu. Be to, apeliantė pakankamai paaiškina, kad aplinkybė, jog prieš konstatuodamas jos ieškinio nepriimtinumą Bendrasis Teismas nesuteikė jai galimybės laiku pakeisti atstovo, turėjo įtakos skundžiamos nutarties priėmimui. Iš tiesų priešingu atveju apeliantė būtų galėjusi išvengti ieškinio pripažinimo nepriimtinu.

21 Galiausiai, viena vertus, apeliantė įvardija apeliacinio skundo antrajame pagrinde iškeltą klausimą, kuriuo iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar tuo atveju, kai, Bendrojo Teismo nuomone, šaliai tinkamai neatstovauja advokatas, kaip to reikalaujama pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 51 straipsnio 1 dalį, siejamą su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 19 straipsnio trečia ir ketvirta pastraipomis, pagal Chartijos 47 straipsnį reikalaujama, kad prieš priimdamas sprendimą atmesti ieškinį Bendrasis Teismas turi pranešti apie tai šiai šaliai ir leisti jai pasirūpinti tinkamu atstovavimu. Kita vertus, iš prašymo priimti apeliacinį skundą matyti, kad galimos Bendrojo Teismo pareigos suteikti ieškovui galimybę pakeisti atstovą prieš pripažįstant ieškinį nepriimtinu svarba peržengia skundžiamos nutarties ribas. Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad toks klausimas susijęs ne su konkrečia Sąjungos teisės sritimi, bet su bet kokios rūšies ginčais Bendrajame Teisme, kuriame šaliai turi atstovauti advokatas, kaip numatyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 19 straipsnio trečioje pastraipoje, siejamoje su šio Statuto 53 straipsnio pirma pastraipa.

22 Atsižvelgiant į apeliantės nurodytas aplinkybes, šis prašymas priimti apeliacinį skundą pakankamai įrodo, kad apeliaciniame skunde keliami Sąjungos teisės vienovei, darnai ir raidai svarbūs klausimai.

23 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia priimti visą apeliacinį skundą.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

24 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 b straipsnio 4 dalį, jeigu apeliacinis skundas arba jo dalis yra priimtina pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58a straipsnio trečioje pastraipoje nustatytus kriterijus, procesas tęsiamas pagal šio reglamento 171–190 a straipsnius.

25 Pagal Procedūros reglamento 137 straipsnį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, bylinėjimosi išlaidų klausimas sprendžiamas nutartyje arba sprendime, kuriais užbaigiamas procesas.

26 Kadangi prašymas priimti apeliacinį skundą buvo patenkintas, reikia atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (prašymus priimti apeliacinį skundą nagrinėjanti kolegija) nutaria:

**1. Priimti apeliacinį skundą.**

**2. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Parašai.